

eksempel på, hvor en sådan undtagelse kan være påkrævet, kan det nævnes, at det af hensyn til grundlovens bestemmelser om trosfrihed kan være nødvendigt at give bestemte trossamfund mulighed for alene at ansætte mandlige eller kvindelige præster. Kirkeministeriet har i den forbindelse oplyst, at spørgsmålet alene kan blive aktuelt for de uden for folkekirken stående trossamfund.

I den forbindelse kan det nævnes, at Kirkeministeriet blev spurgt af Arbejdsministeriet, om der var områder under Kirkeministeriet, som blev berørt af det princip om ligebehandling, som fulgte af det EF-direktiv, som ligebehandlingsloven skulle gennemføre. Kirkeministeriet svarede hertil, at der ikke var bestemmelser på ministeriets område, der forventedes ændret som følge af lovforslaget, og at der ikke var behov for undtagelser fra ligebehandlingsprincippet på Kirkeministeriets område.²⁾

Senere skrev Arbejdsministeriet på vegne af et udvalg til nedsat til forberedelse af lovforslaget til Kirkeministeriet med særligt henblik på at afklare, om grundloven nødvendiggjorde undtagelser fra ligebehandlingsprincippet.

»Efter udvalgets opfattelse er det tvivlsomt, om direktivet umiddelbart tillader, at der ved menigheders valg af præst lægges vægt på ansøgerens køn. Da det på den anden side vil kunne anses for stridende mod grundloven at nægte en menighed en sådan ret, såfremt denne må anses for at være en del af deres religion, vil man efter udvalgets opfattelse formentlig i dette tilfælde skulle benytte sig af dispensationsadgangen i direktivets art. 2, stk. 2. (...)« Arbejdsministeriet sigtede herved til bestemmelsen i grundlovens § 67 (...).

Kirkeministeriet svarede hertil:

»Således foranlediget skal man meddele, at Kirkeministeriet er enig i udvalgets vurderinger, idet bemærkes, at det rejste problem har betydning i relation til uden for folkekirken stående trossamfund. På den baggrund må Kirkeministeriet finde det ønskeligt, at de uden for folkekirken stående trossamfunds valg af præster udelukkes fra gennemførelseslovgivningens anvendelsesområde i medfør af undtagelsesbestemmelsen i direktivet ... (...).

På denne baggrund blev bemærkningerne til lovforslagets § 11 udformet som nævnt ovenfor.

I forbindelse med førstebehandlingen af forslaget udtalte Bolvig (RV) bl.a.:

»Vi bør respektere ideologiske opfattelser, hvorfor jeg er glad for, at ministeren i bemærkningerne til § 11 i L 148 præciserer, at trossamfunds bibelbestemte

modvilje mod at ansætte kvindelige præster respekteres. Ministeren bør dog også være opmærksom på, at lovteksten i modsætning til forslaget bemærkninger kan blive aktuel for folkekirken. Et menighedsråd kan eksempelvis ikke nægte en kvindelig præst ansættelse, såfremt der ikke er mandlige ansøgere. Jeg tror, at der i loven bør stå, at religiøse samfund er undtaget. Vi kan ikke være bekendt at henvise f.eks. Mosaik Trossamfund til at søge dispensation i arbejdsministeriet, når det skal ansætte en rabbiner.«

I forbindelse med udvalgsbehandlingen af lovforslaget blev der stillet spørgsmål om, hvorvidt et menighedsråd kan afvise en kvindelig ansøger, der er fuldt ud kvalificeret, til et præsteembede med henvisning til, at menigheden af religiøse grunde ikke ønsker kvindelige præster.

Hertil svarede Arbejdsministeriet:

»På grundlag af en fra Kirkeministeriet indhentet udtalelse skal Arbejdsministeriet meddele, at spørgsmålet om, hvorvidt et menighedsråd kan afvise en kvindelig ansøger til en præstestilling med henvisning til, at menigheden af religiøse grunde ikke ønsker kvindelige præster, skal besvares benægtende i den forstand, at ligebehandlingsloven også omfatter besættelse af præsteembeder. Såfremt en menighed imidlertid finder, at det vil stride mod menighedens religiøse opfattelse at ansætte en kvindelig præst, vil der være mulighed for at søge dispensation efter ligebehandlingslovens § 11, stk. 1.«

Herefter blev der afholdt samråd i Arbejdsmarkedsudvalget, hvor det blev oplyst, at Kirkeministeriet var villigt til at udsende en bekendtgørelse, der undtog præstestillinger i folkekirken og lignende stillinger inden for trossamfund fra loven. Dette blev nævnt af flere ordførere under andenbehandlingen og bl.a. hilst med tilfredshed af den radikale ordfører, Bolvig.

Herefter blev den nævnte bekendtgørelse, der generelt undtager præstestillinger såvel i folkekirken som i andre trossamfund, udstedt.

Efterfølgende tog Folketingets Ombudsmand stilling til en klage, hvor Ligestillingsrådet klagede over, at Kirkeministeriet ikke afventede et høringssvar fra rådet i forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelsen. I den forbindelse anførte Kirkeministeriet bl.a., at man var forpligtet til at udstede bekendtgørelsen for at være i overensstemmelse med Folketingets forudsætninger for lovens vedtagelse.

Dette gav ikke Folketingets Ombudsmand anledning til bemærkninger. Ombudsmanden anførte bl.a., at der ikke kunne herske tvivl om, at Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg var gået ud fra, at der ville blive